

mai mare parte de lipoveni) a devenit cu timpul reședință mitropolitană a starovierților. În aceste împrejurări a luat ființă și așezarea lipovenească de care ne ocupăm. Despre trecutul lor istoric sătenii din Pisc nu pot da, însă, decât lămuriri foarte vagi. Limba lor maternă este rusa, cei mai mulți dintre ei stăpînind destul de bine și limba romînă. Este demn de remarcat că rusa — sau limba „lipovenească”, cum o numesc de obicei sătenii — exercită o influență tot mai mare asupra slavonei care este folosită ca limbă de cult în cele două biserici din Pisc, una a *popovților*, iar cealaltă a *bezpopovților*. Restricțiile de ordin religios, printre care și acelea cu privire la căsătoria cu persoane de alte confesiuni, tradițiile și obiceiurile patriarhale — ce-i drept, tot mai puțin respectate de generațiile tinere — explică în mare măsură menținerea nealterată a specificului lor etnic, rezistența față de asimilarea firească la care ne-am fi așteptat din partea mediului național înconjurător. Cu toate acestea, contactul cu realitatea romînească care are loc permanent prin intermediul instituțiilor de stat, a serviciului militar, a organizațiilor economice etc. nu poate să nu-și pună pecetea pe diversele aspecte ale vieții lor. Aceasta se reflectă concludent în limba lipovenilor, în primul rînd în vocabularul lor, împestrițat cu numeroase elemente romînești.

Ocupația principală a oamenilor este pomicultura, legumăritul și creșterea vitelor. De aceasta se ocupă în special femeile. Bărbații sînt în cea mai mare parte lucrători terasieri, săpători de canale și muncitori zilieri la lucrările de îndiguire. Aceste munci sînt efectuate atît în diferitele comune din raion, cît și mai ales în Brăila, orașul înspre care se dirijează în general interesele economice ale locuitorilor din sat. La lipovenii din Pisc pescuitul e mai puțin dezvoltat ca în alte regiuni. În trecut, producția agricolă se găsea la un nivel scăzut, iar productivitatea muncii era redusă. Majoritatea oamenilor duceau o viață destul de anevoioasă. Din cauza lipsei mijloacelor de trai, țăranii săraci se angajau ca zilieri la chiaburii din sat sau la agricultorii de prin alte părți.

În anii regimului de democrație populară, îngrădirea și lichidarea exploatării, avîntul economic și impetuoasa dezvoltare culturală au schimbat, ca și în alte regiuni, viața satului. Astăzi funcționează o școală elementară cu 7 clase, copiii lipovenilor avînd posibilitatea să învețe și în limba lor maternă. Analfabetismul a fost lichidat în întregime. Culturalizarea maselor se află în plină desfășurare. Electrificarea și rețeaua de radioficare se extind tot mai mult, risipind superstițiile și prejudecățile trecutului retrograd. Lipovenilor, ca și celorlalte minorități naționale, le sînt asigurate acum drepturi largi de participare la viața politică, economică și culturală a țării noastre. Din cuprinsul satului iau naștere și se afirmă în ultima vreme o serie de intelectuali și meșteșugari iscusiți, învățători, medici, ingineri, ofițeri — mărturie grăitoare a grijii partidului și statului nostru democrat-popular pentru ridicarea bunăstării materiale și a nivelului cultural al maselor de oameni ai muncii.

Împrejurările istorice, în primul rînd desprinderea din trunchiul slav răsăritean și pierderea contactului cu mediul lingvistic velicorus, configurația etnică a regiunilor înconjurătoare formate din așezări romînești, bilingvismul populației — toate acestea n-au putut să nu exercite o anumită influență asupra graiului din Pisc, cît și, de altfel, asupra limbii lipovenilor de la noi, în genere. În această ordine de idei putem aminti, ca fiind pe deplin aplicabile și în cazul de față, observațiile făcute la vremea lor de acad. E. Petro-